

RIKTLINJER

Riktlinjer för kulturpedagogiskt arbete

Antagen av Barn- och ungdomsnämnden 2014-08-26

Innehållsförteckning

Inledning	3
1 Mål och inriktning	3
1.1 Övergripande mål.....	3
1.2 Barn- och ungdomsnämndens kulturpolitiska delområden, inriktningar och mål.....	4
2 Riktlinjens genomförande	6
2.1 Viktigaste samarbetspartners och samarbetsformer för genomförandet.....	7
2.2 Resurser för genomförandet	7
3 Uppföljning och revidering av riktlinjen	7
3.1 Uppföljning av riktlinjen	7
3.2 Revidering av riktlinjen	7
Referenser	8

Inledning

Barn och ungdomar har många olika sätt att uttrycka sig. Genom kontakt med olika uttryckssätt utvecklas barnets och ungdomens kreativitet och skaparkraft. Tillgången till kulturella och estetiska uttrycksmedel och upplevelser bidrar till att de utvecklas och blir självständiga kritiskt tänkande människor. Det är en del av orsakerna till att barns rätt till kultur skyddas av såväl Barnkonventionen som nationell lagstiftning. I Nyköping finns det även en kulturpolitisk policy som ska säkerställa barn och ungdomars rätt till kultur.

Barn- och ungdomsnämnden ska genom att ta fram riktlinjer för nämndens kulturpedagogiska arbete bryta ned det övergripande målet i Kulturpolitisk policy för Nyköpings kommun.

Det kulturpedagogiska uppdraget i nämndens verksamheter är väl reglerat via skollag och läroplaner. För rektorer, förskolechefer, lärare, förskollärare och annan personal i verksamheterna råder det inte några tvivel om att uppdraget finns.

Förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet vilar på en gemensam värdegrund. I den är det tydligt att eleverna ska få uppleva, pröva och utveckla olika uttrycksformer samt uppleva olika känslor och stämningar. Demokratiska och etiska värden är centrala liksom skolans uppgift att ge eleven överblick och sammanhang. För framförallt grundskolan regleras detta ytterligare i läroplanen. I syftesbeskrivningen för ämnen som bild, musik, slöjd, svenska, historia och samhällskunskap framgår kopplingen till kultur tydligt. Till detta tillkommer regleringen i skollagen att varje elev ska ha tillgång till ett skolbibliotek på sin skola.

Även för förskolans verksamhet är det kulturpedagogiska uppdraget tydligt reglerat i läroplanen. Regleringen består i mål och riktlinjer, riktade direkt till förskolechef och arbetslag.

I denna riktlinje förtydligas hur nämnden ska arbeta för att stödja det kulturpedagogiska arbetet.

1 Mål och inriktning

1.1 Övergripande mål

Det övergripande målet i kulturpolitisk policy för Nyköpings kommun är:

”Kultur stimulerar känsla, fantasi och språk och ger människan redskap att bättre förstå sig själv och andra. Demokratin och yttrandefriheten stärks om människor mår bättre om kultur- och föreningslivet är starkt. Konst och andra kulturella inslag bidrar till upplevelsen av staden som plats och levande gemenskap.”

1.2 Barn- och ungdomsnämndens kulturpolitiska delområden, inriktningar och mål

”Med kultur och eget skapande stärks barn och unga som individer och får en ökad självkänsla. Om man blir inspirerad, stimulerad och underhållen samt får en möjlighet att reflektera över sina åsikter, ges man förutsättningar att bli kreativ och ifrågasättande, egenskaper som är fundamentala i byggandet av en egen identitet.”¹

Citatet ovan beskriver vikten av att barn- och ungdomar ges tillgång till uttryck i konstnärliga former, som åskare, som medskapare och som avsändare. Kultur kan uttryckas på flera sätt men Barn- och ungdomsnämnden har identifierat tre uttrycksformer, delområden, som är särskilt betydande utifrån nämndens mål om skolresultat och språkutveckling:

- Frivillig musikundervisning
- Skolbibliotek
- Kulturarrangemang

1.2.1 Delområde: Frivillig musikundervisning

Den frivilliga musikskolan erbjuder barn och unga i Nyköping tillgång till god musikundervisning i olika ämnen och former. Genom en offentlig finanserad och styrd musikverksamhet garanteras såväl tillgänglighet som kvalitet. Verksamheten ska vara pedagogisk, lustfylld, skapande och stimulera konstnärlig och personlig utveckling.

Barn och ungdomar i Nyköpings kommun ska ha goda förutsättningar att utvecklas i sitt musikutövande.

Indikator	Basvärde (basår, 2011)	Förväntat resultat		Ansvarig för rapportering	
		2014	2015		
Andel antagna elever i förhållande till sökande	29 % (ht 13)	> 29 %	> 2014	BUK	SKUPP ²
				BUN	

Barn- och ungdomsnämnden ska:

- beställa frivillig musikundervisning med ämneskurser och deltagande i orkester, ensembler och kör. Verksamheten beställs med följande kvalitetskrav:
 - Verksamheten sker utanför grundskolans och gymnasieskolans undervisningstid.

¹ Statens kulturråd tillsammans med Barnombudsmannen, *Barn och ungas rätt till kultur*, (2006)

² Barn- och ungdomsnämndens system för systematisk kvalitetsuppföljning

- Verksamheten ska erbjudas, fr. o m åk 4 t o m det år eleven fyller 20 år. Elever i förskoleklass t o m årskurs 3 kan, om utrymme finns, erbjudas plats.
 - Verksamheten ska kontinuerligt följas upp och utvärderas, elevers delaktighet och möjlighet till inflytande är betydande
- Rikta resurser för frivillig musikundervisning.

1.2.2 Delområde: Skolbibliotek

Alla elever ska ha tillgång till skolbibliotek, i skolans lokaler eller inom rimligt avstånd. Biblioteket ska vara anpassat efter elevernas behov och främja läsutveckling.

Med ett skolbibliotek avses "en gemensam och ordnad resurs av medier som ställs till förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande"³. Skolbiblioteket ska "erbjuda böcker, informationsteknik och andra medier anpassade till deras [barn och ungdomar, egen anm.] för att främja språkutveckling och stimulera till läsning"⁴.

Alla skolenheter ska ha skolbibliotek som lever upp till riktlinjens kvalitetskrav.

Indikator	Basvärde (basår, 2014)	Ansvarig för rapportering			
		2014	2015	BUK	SKUPP
Antal enheter med skolbibliotek som lever upp till riktlinjens kvalitetskrav.	-	-	> 2014	BUN	

För att nå målet ska Barn- och ungdomsnämnden

- Begära in en årlig rapportering av Division Barn, utbildning och kultur till dess att andelen enheter som lever upptill nedanstående kvalitetskrav gällande skolbiblioteken är 100 %:
 - alla elever har tillgång till skolbibliotek på den egna skolan eller inom rimligt avstånd
 - skolbiblioteket består av böcker, facklitteratur och skönlitteratur samt informationsteknik och andra medier.
 - skolbiblioteket är anpassat till elevernas behov på den enskilda skolan, för att främja just dessa elevers språkutveckling och stimulera dem till läsning.
 - Eleverna ges delaktighet och möjlighet till inflytande över sitt skolbibliotek

³ Prop. 2009/10:165

⁴ Bibliotekslagen, 10 §.

1.2.3 Delområde: Kulturarrangemang

Barn och ungdomar i Nyköping ska få möjlighet att uppleva olika former av sceniska uttryck. Kulturarrangemangen ska vara inspirerande, meningsfulla och utvecklande.

Arrangemangen kan vara såväl allmänt riktade som målgruppsriktade. Målgruppsriktningar ska styras av identifierade behov. Behoven kan vara såväl att utveckla brister som att stimulera välutvecklade färdigheter.

Barn och elever i Nyköping ska erbjudas inspirerande, meningsfulla och utvecklande former av sceniska uttryck.

Indikator	Basvärde (basår, 2014)	Förväntat resultat		Ansvarig för rapportering	
		2014	2015		
Andelen besökande barn och elever som är nöjda med den riktade satsningen på kulturarrangemang	-	-	> 2014	BUK BUN	SKUPP
Andelen besökande barn och elever som är nöjda med scenkonstföreställningar	-	-	> 2014	BUK BUN	

Barn- och ungdomsnämnden ska:

- Rikta resurser till kulturarrangemang med fokus på språkutveckling och att stimulera läsning
 - kulturarrangemangen kan rikta sig till en specifik målgrupp⁵ inom åldersspannet 0-16 år, men vänder sig alltid till barn och elever i både kommunal och fristående verksamhet.
 - arrangemanget ska utvärderas, barns och elevers delaktighet och inflytande är ett krav
- Erbjudas, barn från 5 år till åk 9, möjlighet till två scenkonstföreställningar per läsår.
 - Scenkonstföreställningarna som besöks ska utvärderas, barns och elevers delaktighet och inflytande är ett krav

2 Riktlinjens genomförande

Riktlinjen genomförs genom nämndens aktiviteter för att uppnå målen och som underlag i budgetprocessen.

⁵ Exempel på målgrupper; pojkar, flickor, åldergrupper, kön och åldersgrupp

2.1 Viktigaste samarbetspartners och samarbetsformer för genomförandet

Samarbetspartner: Division, Barn, ungdom och kultur

Samarbetsform: Internöverenskommelse och systematisk kvalitetsuppföljning, SKUPP.

2.2 Resurser för genomförandet

Samtliga kostnadsposter för genomförandet finns redan idag och nuvarande fördelning är en rimlig utgångspunkt i nämndens årliga arbete med budgetförslag.

Aktivitet/ verksamhet	Finansiering	Förändring
Frivillig musikundervisning	Avgifter	Under förutsättning att utrymme finns i tilldelad budget kan anslagsfinansiering öka i riktning mot målet att öka andelen antagna.
	Anslagsfinansiering	
Skolbibliotek	Ingår i grundbeloppsersättningen ⁶	Nej
Kulturarrangemang - Läs- och skrivarrangemang - Scenkonst	Riktad satsning	Finansieringen för scenkonstföreställningar kan komma att ses över efter att beställd utvärdering av nuvarande lösning är genomförd. Förändringen kommer inte att inskränka på elevernas möjlighet att ta del av scenkonst.
	Central administration	
	Ingår i grundbeloppsersättningen	

3 Uppföljning och revidering av riktlinjen

3.1 Uppföljning av riktlinjen

Riktlinjen följs upp i den systematiska kvalitetsuppföljningen.

3.2 Revidering av riktlinjen

Riktlinjen aktualitetsprövas vid ny mandatperiod och revideras behov. Därutöver gäller den tillsvidare.

⁶ Gäller inköp och drift. Investering ligger utanför nämndens ansvarsområde att besluta om.

Referenser

Bibliotekslag (2013:801)

Skollag (2010:800)

Statens kulturråd tillsammans med Barnombudsmannen, *Barn och ungas rätt till kultur* (2006)

Skolinspektionen, *Skolbibliotek* (2011)